

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 10.11.2011
COM(2011) 696 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**Poročilo o ovrednotenju uporabe mehanizma civilne zaščite in finančnega instrumenta
za civilno zaščito v obdobju 2007–2009**

{SEC(2011) 1311 konč.}

1. UVOD

1. Generalni direktorat Komisije za humanitarno pomoč in civilno zaščito je ovrednotil naslednje ukrepe na področju civilne zaščite, ki so se izvajali v obdobju 2007–2009:
 - Odločbo Sveta 2007/162/ES, Euratom z dne 5. marca 2007 o vzpostavitvi finančnega instrumenta za civilno zaščito (v nadaljnjem besedilu: finančni instrument¹);
 - Odločbo Sveta 2007/779/ES, Euratom z dne 8. novembra 2007 o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti na področju civilne zaščite (prenovitev) (v nadaljnjem besedilu: mehanizem civilne zaščite ali odločba o mehanizmu²);
 - pripravljalni ukrep v smislu člena 49(6)(b) finančne uredbe³ za zmogljivost za hitro odzivanje EU v proračunih za leta 2008, 2009 in 2010;
 - pilotne projekte v smislu člena 49(6)(a) finančne uredbe za čezmejno sodelovanje pri boju proti naravnim nesrečam in za gozdne požare v proračunu za leto 2006 oziroma za leto 2008.
2. Namen mehanizma civilne zaščite je spodbuditi okrepljeno sodelovanje pri reševalnih intervencijah civilne zaščite ob večjih nesrečah ali ob neposredni nevarnosti nesreč. Zaščita, ki jo zagotavlja mehanizem, primarno zajema ljudi, pa tudi okolje in premoženje, vključno s kulturno dediščino, ob naravnih nesrečah in nesrečah, ki jih povzroči človek, terorističnih dejanjih in tehnoloških, radioloških ali ekoloških nesrečah, vključno z onesnaževanjem morja ob nesrečah, ki se zgodijo v EU ali zunaj nje, pri čemer se upoštevajo posebne potrebe izoliranih, oddaljenih in drugih regij ali otokov EU.
3. Trenutno je v mehanizem civilne zaščite vključenih 31 držav (ki so torej upravičene do črpanja sredstev finančnega instrumenta), in sicer 27 držav članic EU, Norveška, Islandija, Lihtenštajn in Hrvaška (v nadaljnjem besedilu: države udeleženke)⁴.
4. Odločba o mehanizmu v členu 14 določa, da mora Komisija ovrednotiti izvajanje Odločbe do konca leta 2010 in zaključke navedenega vrednotenja poslati Evropskemu parlamentu in Svetu.
5. Finančna pomoč v okviru finančnega instrumenta se zagotavlja za:
 - (a) ukrepe v okviru mehanizma;
 - (b) ukrepe za preprečevanje ali zmanjšanje posledic nesreč ter

¹ UL L 71, 10.3.2007, str. 9.

² UL L 314, 1.12.2007, str. 9.

³ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 248, 16.9.2002, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1525/2007 z dne 17. decembra 2007 (UL L 343, 27.12.2007, str. 9).

⁴ Za reševalne intervencije civilne zaščite v okviru mehanizma lahko zaprosijo tudi druge države poleg držav udeleženk, čeprav prve niso upravičene do finančne pomoči iz finančnega instrumenta.

- (c) ukrepe za okrepitev stanja pripravljenosti Skupnosti za odzivanje ob nesrečah, vključno z ukrepi za povečanje ozaveščenosti državljanov EU.
6. Poleg tega finančni instrument opredeljuje tudi posebne določbe za financiranje nekaterih prevoznih sredstev ob večji nesreči, da se omogoči hiter in učinkovit odziv na takšno nesrečo.
 7. Finančni instrument v členu 15(2)(b) določa, da mora Komisija v vmesnih obdobjih ovrednotiti dosežene rezultate ter kakovostne in količinske vidike izvajanja finančnega instrumenta⁵.
 8. Namen pripravljalnega ukrepa za zmogljivost za hitro odzivanje EU, ki se je začel izvajati leta 2008, je bil izboljšati splošno zmogljivost EU za odzivanje na nesreče, ki se zgodijo v EU ali zunaj nje, in sicer z zagotovitvijo, da so sredstva držav udeleženk na voljo v stanju pripravljenosti za uporabo v operacijah civilne zaščite EU. Center Komisije za spremljanje in informiranje je bil pooblaščen za mobilizacijo teh sredstev v stanju pripravljenosti za zadovoljitev potreb na terenu.
 9. Poleg tega se je leta 2008 začel izvajati pilotni projekt o okrepljenem sodelovanju med državami udeleženkami o boju proti gozdnim požarom, da bi se izboljšala mobilizacija operativnih sredstev in pomoči v nesrečah, tako da bi se države udeleženke lažje spopadale z gozdnimi požari, ki so preštevilni in preveč intenzivni, da bi jih lahko obvladale z lastnimi logističnimi zmogljivostmi in osebjem. Cilji pilotnega projekta so bili vključeni v pripravljalni ukrep za zmogljivost za hitro odzivanje EU kot del poziva k oddaji predlogov za leto 2009. V tej obliki se je pripravljalni ukrep v letu 2010 nadaljeval še tretje in zadnje leto (izvajanje nekaterih projektov se bo nadaljevalo do sredine leta 2012).
 10. V okviru pilotnega projekta za čezmejno sodelovanje pri boju proti naravnim nesrečam so se dodeljevala nepovratna sredstva za podporo ukrepom sodelovanja in razvoja tesnejšega sodelovanja pri ukrepih civilne zaščite, da bi se povečala ozaveščenost in z razvojem čezmejnih orodij za zgodnje opozarjanje in koordinacijo ter logističnih orodij preprečile ali čim bolj zmanjšale posledice naravnih nesreč.
 11. Izvedbena pravila finančne uredbe⁶ v členu 21(2) določajo vrednotenje pripravljalnih ukrepov in pilotnih projektov glede na dodeljene človeške in finančne vire ter dosežene rezultate, da se potrdi njihova skladnost z zastavljenimi cilji.

2. CILJI IN METODOLOGIJA VREDNOTENJA

12. Iz rezultatov vrednotenja lahko Komisija in druge zainteresirane strani izluščijo ključne izsledke in spoznanja glede izkušenj z izvajanjem zgoraj navedenih ukrepov

⁵ V to vrednotenje je zajet celoten finančni instrument, vključno z določbami glede prevoza. Prvo vrednotenje prevoznih določb je naloženo v členu 15(2)(a) finančnega instrumenta, vendar do navedenega datuma (tj. 31. decembra 2008) še ni bilo pridobljenih dovolj praktičnih izkušenj, da bi se lahko izvedlo smiselno ovrednotenje.

⁶ Uredba Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 357, 31.12.2002, str. 1). Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 478/2007 z dne 23. aprila 2007 (UL L 111, 28.4.2007, str. 13).

na področju civilne zaščite. Na njihovi podlagi bo lahko Komisija še naprej učinkovito uporabljala mehanizem in finančni instrument.

13. Prav tako bodo rezultati vrednotenja podlaga za oblikovanje celovitega paketa politike, ki se pripravlja v letu 2011, v okviru katerega bo opravljen pregled sodelovanja EU pri obvladovanju naravnih nesreč zlasti glede dveh tematskih področij: (1) odgovornosti vseh akterjev, da sprejmejo ustrezne preventivne in zaščitne ukrepe, ter (2) solidarnosti in pomoči znotraj EU in med državami udeleženkami v času stiske.
14. Vrednotenje bo v oporo tudi pri pripravi sporočila o nadaljevanju finančnega instrumenta, ki mora biti v skladu s členom 15(2)(c) finančnega instrumenta pripravljeno najpozneje do 31. decembra 2011 in ki bo v praksi sestavni del predloga za nov finančni instrument civilne zaščite.
15. Službe komisije so pripravile predhodna poročila o notranjem pregledu, ki temeljijo na lastnih informacijah in izkušnjah. Nato je bila zunanjemu svetovalnemu podjetju (skupina COWI A/S v sodelovanju s podjetjem Aguaconsult) naročena izvedba neodvisnega ovrednotenja dejavnosti Evropske komisije na področju civilne zaščite ter izvedba obsežnega in celovitega posvetovanja⁷ z zainteresiranimi stranmi, vključno z razgovori in spletno anketo eSurvey. Svetovalci so pripravili ocenjevalno poročilo, v katerem so bili upoštevani izsledki iz predhodnih poročil o notranjem pregledu. Poročilo je na voljo na portalu Komisije⁸. Vse službe Komisije, ki so izrazile interes za vrednotenje, so prispevale k postopku priprave poročila in sodelovale v namenski usmerjevalni skupini. Službe Komisije so se prav tako posvetovale z državami udeleženkami, med drugim na sestanku generalnih direktorjev nacionalnih organov za civilno zaščito, da bi pridobile njihova stališča glede delovanja mehanizma, finančnega instrumenta ter pripravljanih ukrepov in pilotnih projektov.
16. Zunanjim svetovalcem je bilo naloženo, naj neodvisno ovrednotijo izvajanje ukrepov Evropske komisije na področju civilne zaščite, ki so se izvajali med letoma 2007 in 2009 (vključno)⁹, zlasti:
 - delovanje Centra za spremljanje in informiranje iz člena 2(5) odločbe o mehanizmu in storitve, ki jih je zagotovil ta center;
 - delovanje prevoznih določb finančnega instrumenta (člen 4(2)(b) in (c) in člen 4(3));
 - izvajanje tako imenovanega „modularnega pristopa“ ter ureditve, ki so se preizkušale v okviru pilotnih projektov in pripravljanih ukrepov za okrepitev razpoložljivosti sredstev za odzivanje;
 - program usposabljanja iz člena 5(5) odločbe o mehanizmu (vključno s programom vaj in programom izmenjave strokovnjakov).

⁷ Pooblastilo za zunanje svetovanje je priloženo njihovem poročilu.

⁸ Glej http://ec.europa.eu/echo/policies/evaluation/thematic_en.htm.

⁹ Informacije v zvezi z letom 2010 se upoštevajo po potrebi.

3. IZSLEDKI VREDNOTENJA

3.1. Center za spremljanje in informiranje

17. Center za spremljanje in informiranje je osrednje vozlišče mehanizma civilne zaščite EU. Njegov namen je omogočati okrepljeno sodelovanje med EU in državami članicami pri reševalnih intervencijah civilne zaščite v primeru večjih nesreč.
18. Ocena njegovega delovanja v letih 2007–2009 jasno kaže, da je center izpolnil svoj namen služenja državam članicam, Komisiji in EU na splošno, saj je vse bolj dejaven v dejavnostih civilne zaščite v Evropi in po svetu. Center je bil dosegljiv in se je lahko nemudoma odzival 24 ur na dan, kakor je določeno v členu 2(5) odločbe o mehanizmu. Center uživa široko priznanje za zagotavljanje uporabnih storitev, ki so državam udeleženkam koristne, kadar se reševalne intervencije civilne zaščite izvajajo v EU ali zunaj nje, in sicer s svetovanjem o potrebah na terenu, z omogočanjem tesnejšega sodelovanja med državami udeleženkami in z združevanjem sredstev. Prepoznavna značilnost centra v tem okviru je njegova ureditev po načelu „vse na enem mestu“. To je državam, ki so se morale zateči k mednarodni pomoči, in državam udeleženkam, ki nudijo pomoč, prihranilo veliko dragocenega časa. Pri reševalnih intervencijah zunaj EU je imel center funkcijo operativnega koordinatorja in je utrjeval evropski odziv v okviru usklajenih prizadevanj ZN. Število mobilizacij mehanizma je v zadnjih letih vztrajno rastlo, kar ponazarja njegovo dodano vrednost.
19. V zunanjem vrednotenju je bilo potrjeno okrepljeno sodelovanje med Centrom za spremljanje in informiranje ter drugimi organi, ki v izrednih razmerah zagotavljajo mednarodno pomoč, zlasti agencijami ZN, vendar pa bi si bilo treba še naprej prizadevati tudi za okrepitev sodelovanja z drugimi akterji, kot so skupnost humanitarnih nevladnih organizacij in vojaški akterji (kot je NATO), kolikor bi bila vključitev slednjih utemeljena v skladu z relevantnimi smernicami ZN (Oslo in MCDA).
20. Komisija je v svojem sporočilu Evropskemu parlamentu in Svetu o okrepitvi zmogljivosti odzivanja Unije na nesreče iz leta 2008¹⁰ poudarila nekaj področij, na katerih se ji je zdelo mogoče izboljšati položaj:
- (1) povečanje učinkovitosti njenega ukrepanja v sodelovanju z državami članicami, mednarodnimi, nacionalnimi in lokalnimi zainteresiranimi stranmi, zlasti prek sinergij in boljše koordinacije usposabljanja, ocenjevanja potreb, načrtovanja in izvajanja operacij;
 - (2) nadaljnja racionalizacija „horizontalne“ koordinacije med Komisijo, predsedstvom, državami članicami in visoko predstavnico, zlasti ob večjih naravnih nesrečah, v Bruslju in na terenu, ob krizah, v katerih se poleg mehanizma civilne zaščite uporabijo tudi instrumenti SZVP;
 - (3) izboljšanje „vertikalne“ koordinacije med ravno EU in državami članicami. To koordinacijo bi bilo treba čim bolj izkoristiti, saj razlike v posameznih

¹⁰ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0130:FIN:SL:PDF>.

mandatih različnih držav članic in humanitarne službe/agencije vplivajo na odziv Komisije.

Komisija je začela na podlagi teh izsledkov iskati načine za izboljšanje delovanja Centra za spremljanje in informiranje. V sporočilu o okrepitvi zmogljivosti odzivanja Unije na nesreče je v ospredju naslednje¹¹: **izgradnja centra za spremljanje in informiranje, da lahko služi kot operacijski center za intervencije evropske civilne zaščite**. Za to je potreben kvalitativen premik od izmenjave informacij in odzivanja na nujne primere k proaktivnemu predvidevanju in spremljanju nujnih primerov v realnem času ter operativnemu posredovanju in koordinaciji. Vključuje sisteme zgodnjega opozarjanja, izvajanje presoje potreb, prepoznavanje ujemajočih se virov in zagotavljanje tehničnega svetovanja o virih odzivanja za države članice; razvoj scenarijev, standardnih operativnih postopkov in presoj o pridobljenih izkušnjah; uporabo pristojnosti Komisije za povezovanje dostopnih sredstev prevoza in zagotavljanje sofinanciranja za prevoz; povečanje obsega dejavnosti usposabljanja ter urjenja za države članice in druge strokovnjake ter pomoč državam članicam pri oblikovanju skupnih virov. Na podlagi teh elementov iz njenega notranjega pregleda, zunanjega vrednotenja in izjav zainteresiranih strani Komisija sklepa, da je Center za spremljanje in informiranje uspešno, proaktivno in učinkovito izpolnil vlogo, ki jo ima v osrčju mehanizma civilne zaščite. Medtem ko je sodelovanje med evropskimi akterji ves čas napredovalo, kakor dokazujejo npr. evropski program za spremljanje Zemlje in njegov sistem za ukrepanje v sili, in tudi sinergije z vsemi dejavnostmi Komisije na področju zdravja, pa ostaja izziv zagotovitev skladnosti vseh dejavnosti, njihova koordinacija in dopolnjevanje z intervencijami in ukrepi, ki se izvajajo pod okriljem drugih evropskih in mednarodnih (zlasti pod sponzorstvom ZN) zmogljivosti za obvladovanje naravnih katastrof (vključno s tistimi, ki delujejo na področju humanitarne pomoči, vendar tudi dolgoročne razvojne pomoči) in intervencij držav udeleženk. Zdi se, da imata evropsko sodelovanje in koordinacija na področju civilne zaščite še neporabljen potencial, ki bi ga bilo mogoče dodatno izkoristiti v okviru Centra za spremljanje in informiranje.

21. Komisija je poleg tega v sporočilu Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom: „Za učinkovitejše evropsko odzivanje na nesreče: vloga civilne zaščite in humanitarne pomoči“¹² predlagala nadaljnje ukrepe za povečanje uspešnosti, učinkovitosti, skladnosti in prepoznavnosti evropskega odziva. Del tega je združitev Centra za spremljanje in informiranje ter kriznega centra Generalnega direktorata za humanitarno pomoč in civilno zaščito, da bi se kot eden od temeljev njene vizije ustanovilo resnično *evropsko središče za odzivanje v izrednih razmerah*, ki bi delovalo neprekinjeno 24 ur na dan, sedem dni na teden. Središče naj bi se razvilo v platformo, prek katere bi države udeleženke, druge službe EU in mednarodne organizacije prejemale popolno podporo med operacijami nujne pomoči, hkrati pa bi imela tudi osrednjo vlogo pri načrtovanju operacij EU (vključno s pripravo scenarijev in kriznim načrtovanjem) ter koordinaciji sredstev za evropsko odzivanje.

¹¹ Bruselj, 5.3.2008, COM(2008) 130 konč., str. 6,7; na voljo na strani: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0130:FIN:SL:PDF>.

¹² COM(2010) 600 konč.

3.2. Program usposabljanja

22. Notranja teoretična raziskava, izjave zainteresiranih strani, zunanje vrednotenje in izkušnje Komisije s prakso usposabljanja ponazarjajo, da je program usposabljanja zelo cenjen adut sodelovanja civilne zaščite EU. Natečaji usposabljanja so se pokazali za koristne pri pripravi nacionalnih strokovnjakov na reševalne intervencije civilne zaščite in so močno izboljšali zmogljivosti za odzivanje sistema EU za civilno zaščito. Komisija ugotavlja, da bi moral biti program usposabljanja tudi v bodoče pomemben sestavni del pripravljenosti v okviru sodelovanja civilne zaščite EU.
23. Iz vrednotenj je razvidno, da se vsebine tečajev v celoti dopolnjujejo z drugimi usposabljanji, ki se zagotavljajo na nacionalni in mednarodni ravni. Komisija ugotavlja, da se mora sistem usposabljanja EU v prihodnje razvijati tako, da bo še naprej zagotavljal doslednost med različnimi programi na različnih ravneh. Zato bi se morali vsi ponudniki usposabljanja še naprej ali še močneje usklajevati, zlasti če bi se v prihodnosti načrtovalo nadaljnje povezovanje programov.
24. Leta 2009 je bila ustanovljena skupina za politiko usposabljanja (prvič se je sestala septembra 2009). To je prvi korak v smeri vzpostavitve evropske ureditve za usposabljanje za obvladovanje nesreč. Poleg tega se direktorji tečajev sestajajo do sedemkrat na ciklus. Od tega so trije ocenjevalni sestanki. Ob koncu leta je letni sestanek koordinatorjev za usposabljanje. V tem okviru je bilo na razpravah zastavljeno vprašanje primerljivosti nacionalnih programov usposabljanja, upravljanja in kakovosti ter možnosti oblikovanja usposabljanja na področjih preprečevanja in pripravljenosti.
25. V preteklih letih se je program usposabljanja uspešno prilagajal razvoju okrepljenega mehanizma civilne zaščite, katerega obseg dejavnosti in strokovna področja so se z leti precej razširila. Vrednotenje je jasno poudarilo razširitev obsega dejavnosti usposabljanja, vključno z novimi vrstami tečajev in njihovo številčnostjo. Če se na te spremembe gleda ob upoštevanju povečanega pritiska na možnosti javnega financiranja, se zastavi vprašanje, kako zagotoviti učinkovitejši program usposabljanja na področju civilne zaščite, ki se morda v prihodnosti ne bo mogel v celoti zanašati na centralno organizacijo usposabljanja v zvezi z mednarodno koordinacijo.
26. Tečaji usposabljanja so bili odlična priložnost za izmenjavo izkušenj in navezovanje stikov med strokovnjaki civilne zaščite iz držav udeleženk in drugimi partnerji, kot so člani skupine Združenih narodov za oceno in koordinacijo odpravljanja posledic naravnih nesreč (UNDAC – United Nations Disaster Assessment and Coordination) in drugih služb Komisije. Stroške in koristi tovrstnih formalnih in neformalnih stikov je navadno težko oceniti z objektivnimi kazalniki. Komisija meni, da se lahko v obsežnih kriznih razmerah zaradi tovrstnih stikov in mrež zagotovi najboljši možni odziv namesto manj optimalnega scenarija, v katerem se zaradi neučinkovite koordinacije in organizacije izgubi odločilni čas. Seveda pa izmenjava izkušenj in oblikovanje mrež tudi obremenjujeta sistem. Vendar je mogoče učinek navezovanja stikov ustvariti tudi kot stranski učinek pri doseganju glavnih ciljev usposabljanja, navedenih zgoraj.

27. Komisija pri tem razmišlja tudi o boljšem načinu organizacije izmenjav izkušenj s terenskim delom, vajami in usposabljanjem ter bolj strukturirano izmenjavo spoznanj¹³.
28. Pregled zakonodaje na področju civilne zaščite v letu 2011 bo priložnost za nadaljnjo proučitev teh različnih vidikov. Ob tem se bo treba tudi vprašati, ali je mogoče v okviru novega finančnega instrumenta zagotoviti več sredstev za usposabljanje oziroma ali je treba poiskati drug način za nadaljnjo okrepitev koristi tesnega sodelovanja akterjev EU pri pripravljenosti na nesreče.

3.3. Program vaj

29. Kot je bilo ugotovljeno s Komisijinim notranjim pregledom, ugotovitvami in izsledki zunanjih ocenjevalcev ter v stališčih držav udeleženk in drugih zainteresiranih strani, so se vaje pokazale za učinkovite pri spodbujanju evropske pripravljenosti na naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek. Prispevale so k izpopolnjevanju postopkov in praktičnih ureditev, ki so potrebne za intervencije in sodelovanje civilne zaščite, vključno s priložnostjo za začetek urjenja podpornih ureditev držav gostiteljic. Zlasti se je pokazalo, da so izpolnjeni cilji iz člena 24 odločbe o mehanizmu¹⁴: tj. izboljšanje odzivne sposobnosti in posredovanje potrebnih praktičnih izkušenj ekipam,, izboljšanje in preverjanje postopkov in določitev istega jezika za koordinacijo intervencij civilne zaščite ter zmanjšanje odzivnega časa ob večjih nesrečah, okrepitev operativnega sodelovanja med službami civilne zaščite držav udeleženk in izmenjava pridobljenih izkušenj.
30. Komisija ugotavlja, da so se celovite terenske vaje v okviru mehanizma civilne zaščite, ki jih sofinancira EU, pokazale za bistveni element pri izboljšanju ravni pripravljenosti vseh komponent mehanizma civilne zaščite.
31. Čeprav so na splošno vaje, ki so se izvajale v tem obdobju, zagotovile plodno podlago za doseganje zastavljenih ciljev, pa jih je oviralo dejstvo, da niso povezane v celovitejši program vaj in jih večinoma sestavljajo nizi predlogov, ki jih pripravijo države udeleženke. Na to so opozorile mnoge zainteresirane strani, ko so bile pozvane, naj razmislijo o splošni uspešnosti, skladnosti in komplementarnosti programa vaj ter o sodelovanju v okviru njega. Nekateri vprašanci so izjavili, da bi morala EU pripraviti smernice, npr. minimalne standarde, po katerih bi se vaje izvajale na primerljivih ravneh in po primerljivih postopkih.
32. Komisija ugotavlja, da je program vaj dozorel v tolikšni meri, da je čas za pregled konkretnih prednostnih nalog in ciljev politike, da bi se lahko izboljšala pripravljenost EU. Najprej bi bilo treba oceniti veljavne dogovorjene minimalne zahteve za pridobitev financiranja EU in razviti izboljšane zahteve.
33. Celovite vaje zajemajo urjenje s koordinacijo na nacionalni in evropski ravni. Ta značilnost je povzročila precejšnje težave na vseh stopnjah ciklusa vaj, nenazadnje tudi zaradi različne ravni razvoja sistemov civilne zaščite v posameznih državah udeleženkah in različnih pristopov k načrtovanju, izvajanju in vrednotenju vaj. Ob

¹³ V prihodnosti je za lažjo izmenjavo teh spoznanj načrtovan letni sestanek.

¹⁴ Odločba Komisije z dne 29. decembra 2003 o določitvi pravil za izvajanje Odločbe Sveta 2001/792/ES, Euratom o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti; 2004/277/ES, Euratom.

tem se zastavlja vprašanje koristnosti tesnejšega sodelovanja pri izvajanju evropskih in nacionalnih programov vaj. Tesnejše sodelovanje bi lahko nadalje povečalo uspešnost, skladnost in komplementarnost programa vaj in okrepilo sodelovanje pri njegovem izvajanju, pa tudi njegovo učinkovitost, vendar bi lahko ob tem nastala potreba po namenitvi dodatnih virov za načrtovanje in koordiniranje ter vzpostavitev okvira EU za vaje.

34. Komisija na podlagi zgornjih elementov priznava, da bi bilo treba za boljšo podporo končnemu cilju izboljšanja operacij z boljšo pripravljenostjo razmisliti o oblikovanju povezanega in celovitega programa/okvira za vaje. Za to bi bilo potrebnih več ukrepov. Najprej bi bilo treba sestaviti skupni glosar in se dogovoriti o minimalnih zahtevah metodologije vaj (program načrta za ovrednotenje in izboljšanje, nadzor nad vajami, skupni predpisi o varnosti itd.). Oblikovati bi bilo treba tudi vizijo o scenarijih nesreč, ki bi ji sledili. Pri tem bi se morali osredotočiti na uporabo rezultatov ocene tveganj in scenarijev, ki so jih pripravile države udeleženke, ter na krovne scenarije, ki bi jih bilo treba v prihodnjih letih razviti na ravni EU. V takšnem okviru politike vaj bi se lahko obravnavali tudi pomembni scenariji razmestitve za reševalne intervencije zunaj EU.
35. Glede programa EU za vaje Komisija ugotavlja, da je sicer splošno uspešen, morda pa bo treba razviti okrepljen okvir za vaje, da bi se raven pripravljenosti in sodelovanje med evropskimi državami še povečala ter bi bile koristi za vse države udeleženke kar se da velike.

3.4. Program izmenjave strokovnjakov

36. V evropskem in mednarodnem kontekstu dejavnosti civilne zaščite EU lahko razvoj neposrednega poznavanja delovnih metod in postopkov partnerjev, kot so relevantni organi in subjekti drugih držav članic, prinese mnoge koristi.
37. Komisija ugotavlja, da je program izmenjave strokovnjakov izpolnil zastavljene cilje, opredeljene v členu 25 odločbe o mehanizmu¹⁵, tj omogočitev strokovnjakom, da: (1) pridobijo izkušnje na drugih področjih; (2) se seznanijo z različnimi tehnikami in uporabljenimi operativnimi postopki in (3) proučijo pristope drugih sodelujočih služb in ustanov za ukrepanje ob nesreči. Na splošno srečevanje kolegov iz drugih držav članic, ki se ukvarjajo z istimi vprašanji, precej prispeva k racionalizaciji in poenostavitvi komunikacije ob nesrečah, ko je odzivni čas kritičnega pomena.
38. Ker je bilo do zdaj usposobljenih le omejeno število strokovnjakov, ostaja pa potreba po njih, se zdi koristno nadaljevati izvajanje te sheme, ob tem pa bi bilo treba razmisliti celo o boljšem ozaveščanju o njenem obstoju.
39. Komisija ugotavlja, da je program organiziran predvsem kot učna priložnost za strokovnjake, ki se pošljejo v tujino. V okviru krepitve sodelovanja med državami udeleženkami je smiselno razmisliti o organizaciji izmenjav na tak način, da se strokovnjake za posamezno tematiko na zahtevo da na voljo drugim državam udeleženkam.

¹⁵ Odločba Komisije z dne 29. decembra 2003 o določitvi pravil za izvajanje Odločbe Sveta 2001/792/ES, Euratom o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti; 2004/277/ES, Euratom.

3.5. Moduli

40. Modularni pristop je zdaj v delovanju evropske civilne zaščite dobro uveljavljen kot način za krepitev interoperabilnosti, hitro razmestitev, predvidljivost odziva, zagotavljanje podpore, ki jo mora zagotoviti prizadeta država (da lahko modul izpolni svoje naloge), in zagotavljanje splošne kakovosti in uspešnosti intervencij evropske civilne zaščite. Oblikovanje modulov in vzpostavitev podatkovne zbirke modulov v sistemu CECIS¹⁶ sta prav tako olajšala proces za zahtevanje in zagotovitev pomoči v EU, saj se je s tem izboljšalo načrtovanje na strani donatorja in na strani prejemnika (tj. v primeru poplav, ko se zahteva nanaša na določeno število modulov črpanja velike zmogljivosti, so v sistemu jasno navedene zmogljivosti modula, lokacije, na katerih bi se modul lahko uporabil, podpora, ki jo je treba za to zagotoviti itd.). Komisija meni, da se je dodana vrednost modularnega pristopa že jasno pokazala.
41. Kot je bilo ugotovljeno s Komisijinim notranjim pregledom, ugotovitvami in izsledki zunanjih ocenjevalcev ter v stališčih zainteresiranih strani iz držav udeleženk, se moduli civilne zaščite splošno štejejo za učinkovite pri spodbujanju evropske pripravljenosti na naravne nesreče in nesreče, ki jih povzročijo človek.
42. Koncept modulov je treba še okrepiti, in sicer z njihovo vključitvijo v posamezne vaje. Delo v tej smeri se je začelo leta 2010, ko se je začel prvi cikel šestih vaj z moduli. Vaje z moduli so posebne terenske vaje za urjenje na področju sodelovanja in koordinacije med različnimi moduli in ekipo koordinatorjev civilne zaščite EU med nesrečo. Čeprav vaje z moduli niso del tega ocenjevalnega poročila (ker je bil napredek pri tem zabeležen šele konec leta 2010), pa je prvotni odziv držav udeleženk glede te komponente zelo pozitiven.
43. Poleg tega napreduje tudi razvoj standardnih operativnih postopkov za module, ki so namenjeni nadaljnjemu izboljšanju interoperabilnosti ter koordinacije na terenu in s sedeži. Pripravljajo se tudi smernice za podporo držav gostiteljic. Obe pobudi usklajuje Komisija, države udeleženke pa so vključene prek delovne skupine za module.

3.6. Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi

44. Številne projekte, namenjene zagotavljanju razpoložljivosti sredstev za odzivanje, je sofinancirala EU prek pilotnih projektov in pripravljalnih ukrepov. Cilj teh projektov je bilo preizkusiti ureditve inovativnega upravljanja sredstev držav udeleženk (predvsem modulov), ki so v stanju pripravljenosti za operacije EU po skupnem dogovoru med Komisijo in zadevnimi državami udeleženkami, ter dodatnih sredstev/storitev na ravni EU.
45. Precej obsežna sredstva v stanju pripravljenosti, ki so jih dale na voljo države udeleženke, ter dodatne zmogljivosti/storitve so se uporabili v okviru pripravljalnih ukrepov in pilotnih projektov v dejanskih nesrečah in dali spodbudne rezultate, kar kaže, da so preizkušeni modeli uspešni. Čeprav je bilo v zunanjem vrednotenju ugotovljeno, da bi bilo po tako majhnem številu razmestitev sredstev prezigodaj za

¹⁶ CECIS – Skupni evropski komunikacijski in informacijski sistem za primer nesreč, s katerim so povezani vsi nacionalni organi civilne zaščite držav udeleženk in Center za spremljanje in informiranje.

dokončne zaključke glede vprašanja, ali je bil dosežen učinkovitejši odziv EU na nesreče, pa se priznava, da je ta ureditev prispevala k ustrežnejšemu odzivu EU na nesreče.

46. V okviru Pripravljalnega ukrepa za zmogljivost za hitro odzivanje EU je Komisija sofinancirala okoli 20 projektov, ki zajemajo več kot polovico vseh držav udeleženk, da bi se razvila ureditev stanja pripravljenosti ključnih virov. Prek teh projektov so države udeleženke za operacije civilne zaščite EU dale v stanje pripravljenosti vrsto intervencijskih sredstev (v glavnem module, vključno z iskanjem in reševanjem, čiščenjem vode, zdravstvenimi ekipami, gašenjem gozdnih požarov¹⁷, odkrivanjem CBRN in dekontaminacijo, začasnimi zatočišči, skupinami za tehnično pomoč in podporo). Ta sredstva so bila preizkušena v vajah in so se uporabljala v operacijah v realnem času (na primer pri odzivu na potres na Haitiju in poplave na Poljskem), s čimer je odzivanje EU pridobilo na učinkovitosti. Mobilizacija in razmestitev teh modulov na zahtevo Komisije/Centra za spremljanje in informiranje sta bili nemoteni. Nekateri projekti še niso končani in se bodo nadaljevali do sredine leta 2012.
47. Celotne koristi sredstev v stanju pripravljenosti bi se uresničile v skladnem sistemu, ki bi zajemal ustrezno količino različnih vrst sredstev ob podpori vnaprejšnjega načrtovanja (vključno s pripravo referenčnih scenarijev in kriznih načrtov). To bi bilo mogoče zlasti z razvojem evropskih zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah v obliki združevanja sredstev držav članic, ki se prostovoljno vnaprej odredijo za operacije nujne pomoči EU, kot je predvideno v sporočilu Komisije iz oktobra 2010 (COM(2010) 600 konč.).
48. Leta 2008 se je začel izvajati pilotni projekt o okrepljenem sodelovanju med državami udeleženkami v boju proti gozdnim požarom (taktične rezerve EU za boj proti gozdnim požarom – EUFFTR), da bi se izboljšala mobilizacija operativnih sredstev in pomoči v nesrečah, tako da bi se države udeleženke lažje spopadale z gozdnimi požari, ki so preštevilni in preveč intenzivni, da bi jih lahko obvladale z lastnimi logističnimi zmogljivostmi in osebjem. V projekt rezerve EUFFTR sta bili vključeni dve letali za gašenje požarov (Candair CL-215), ki sta bili zakupljeni na komercialnem trgu in razpoložljivi vsako za 150 ur letenja med 1. julijem in 30. septembrom 2009. Letali sta bili dodatni evropski vir, namenjen okrepitvi splošne zmogljivosti EU za gašenje požarov. Na voljo sta bili za pomoč državam članicam, ki so prek mehanizma civilne zaščite zahtevale pomoč z gašenjem gozdov iz zraka.
49. Komisija se je odločila za uporabo rezerve EUFFTR po posvetovanju o situaciji glede gozdnih požarov z vsemi južnimi državami članicami. Po sprejetju odločitve je

¹⁷ Kar zadeva gašenje gozdnih požarov in s tem povezanih dejavnosti, ki jih podpira Komisija, skladno s členom 4 Uredbe (ES) št. 614/2007 (LIFE+), so v komponento „LIFE+ Informacije in obveščanje“ specifičnih ciljev programa LIFE+ vključene dejavnosti preprečevanja gozdnih požarov in usposabljanja na področju preprečevanja gozdnih požarov. Trenutno se izvajajo trije projekti iz poziva k oddaji predlogov iz leta 2008. FORESTFIRE (PL) je namenjen zmanjšanju tveganja gozdnih požarov, ki jih povzroči človek, in sicer z ozaveščanjem o preprečevanju gozdnih požarov. S programom EEFOREST (PT) se pričakuje zmanjšanje števila gozdnih požarov v občini Tavira, in sicer s povečanjem učinkovitosti kampanj ozaveščanja o gozdovih. FFPE (EE) pa se osredotoča na okrepitev izvajanja ukrepov za preprečevanje gozdnih požarov ter povečanje ozaveščenosti o zaščiti pred gozdnimi požari na nacionalni ravni.

za razmestitev letal, ki sta bili stacionirani v Bastiji (Korzika), poskrbelo francosko Ministrstvo za notranje zadeve (upravičenec projekta). Rezerva EUFFTR je posredovala v šestih od skupno devetih izrednih gozdnih požarov, za katere je bil v letu 2009 aktiviran mehanizem: dvakrat v Franciji-Korziki in Portugalskem, enkrat v Italiji in enkrat v Grčiji. V preostalih treh primerih aktivacije mehanizma (v Albaniji, Grčiji in na Portugalskem) so zadevne države članice zagotovile zadostno in pravočasno pomoč, zato rezerva EUFFTR ni bila mobilizirana.

50. Po ugotovitvah zunanjega vrednotenja je težje oceniti komplementarnost ukrepov. Ali bi bili nekateri ukrepi izpeljani brez sofinanciranja na ravni EU? V anketi eSurvey se je jasno pokazalo, da je bila komplementarnost dosežena v celoti (80 % proti 10 % vprašanih, glej zgoraj). Vendar je treba poudariti, da so lahko nekateri rezultati do neke mere pristranski, saj so velik delež skupine vprašanih sestavljali upravičenci sofinanciranih projektov. Ocenjevalci so ugotovili obstoj pomislekov, da financiranje pilotnih projektov ali pripravljanih ukrepov ni v celoti komplementarno, temveč da je prej mašilo za nepopolne dejavnosti preprečevanja/pripravljenosti v neki državi ali regiji. Poleg tega so vprašani izrazili zaskrbljenost nad nekakšnim „nenamernim odvracanjem“, ko se nekatere države udeleženke zanašajo na pomoč prek mehanizma, namesto da bi same vlagale (npr. v preventivne ukrepe). Objektivno vrednotenje bi se moralo opreti na hipotetični osnovni scenarij, ki bi opisoval, kaj bi se zgodilo, če sofinanciranja EU ne bi bilo. V posebnem kontekstu posameznih držav udeleženk je takšno analizo težko opraviti, njeni rezultati pa bi bili precej nezanesljivi.
51. Glede na te težave Komisija ne more v popolnosti potrditi bodisi komplementarnosti bodisi njenega pomanjkanja. Ocena možnega „izrivanja“ ali nadomeščanja nacionalnih preprečevalnih ukrepov bi se morala opreti na privzet minimalni standard glede ustrezne ravni preprečevanja.
52. Z vrednotenjem bi se dalo ugotoviti, ali bi bilo mogoče katere od rezultatov, zlasti dosežene okrepljene zmogljivosti za hitro odzivanje, doseči z manj stroški. Komisija na podlagi trenutno razpoložljivih podatkov ne more dokončno oceniti stroškovne učinkovitosti uporabljenega pristopa. Po drugi strani pa je več vprašancev v okviru ankete eSurvey in razgovorov v zunanjem vrednotenju poudarilo potrebo po močnejšem nadzoru in več vrednotenjih.
53. Komisija ugotavlja, da se je z razvojem koncepta modulov civilne zaščite, s pripravljanimi ukrepi in pilotnimi projekti dvignila raven pripravljenosti v Evropi. Na vsako večjo nesrečo se bomo odzivali z močnejšimi zmogljivostmi za hitro odzivanje in tako pomagali rešiti življenja, ščititi premoženje ter okolje v Evropi in zunaj nje. Jasno pa je tudi, da bo treba koristiti te večje pripravljenosti srednje- in dolgoročno ohranjati z vzdrževanjem in razvojem že operativnih modulov. Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da so ocenjevalci pri skoraj vseh vprašanih naleteli na velik interes za ohranitev sistema pripravljanih ukrepov po njegovem izteku leta 2010 (20 od 25 odgovorov je pritrdilnih).

3.7. Določbe o pomoči s prevozom

54. Prevozne določbe veljajo že od leta 2007, uvedene pa so bile za odpravljanje ugotovljenega pomanjkanja prevoznih zmogljivosti. Komisija prispeva bodisi z (1) dodeljevanjem neposrednih nepovratnih sredstev državam udeleženkam (upravičena

so vsa prevozna sredstva: civilna ali vojaška sredstva, če so ustrezne mednarodne smernice/smernice ZN v celoti upoštevane¹⁸) bodisi prek (2) uporabe storitev pogodbenega prevoznika („posrednika“), ki daje prevozna sredstva v zakup. Za prevoz se lahko v okviru finančnega instrumenta za civilno zaščito v obdobju med letoma 2007 in 2013 porabi največ 90 milijonov EUR. Države udeleženke, ki zahtevajo finančno pomoč, morajo vsaj 50 % prejetih sredstev EU povrniti v 6 mesecih od intervencije.

55. Precej časa je preteklo, preden so države udeleženke lahko v celoti uporabljale prevozne določbe. Skupno sofinanciranje iz finančnega instrumenta, porabljeno od uvedbe prevoznih določb do konca leta 2010, znaša okoli 7,5 milijona EUR, pri čemer se je število zahtev za združitev sredstev in finančno pomoč v letih 2010 in 2011 precej povečalo¹⁹.
56. V vrednotenju je bilo ugotovljeno, da so prevozne določbe prispevale k celotnemu izboljšanju zagotavljanja pomoči in je bil zaradi njih odziv ob nesrečah učinkovitejši. Prevozne določbe pomenijo dragocen prispevek tudi zato, ker omogočajo prisotnost in prepoznavnost vseh držav udeleženk v mednarodnih kriznih razmerah. Splošen vtis je, da so se prevozne ureditve pokazale za koristne tako z vidika podpore državam udeleženkam pri združevanju in izmenjavi prevoznih sredstev kot z vidika omogočanja dodatnega ponujanja sredstev za reševanje težav pomanjkanja prevoznih sredstev (bodisi prek prevoznih storitev, ki jih zagotovi „posrednik“, bodisi prek finančne pomoči). V okviru ankete eSurvey je 40 % vprašanih navedlo, da imajo prevozne določbe odločilen vpliv na odločitev o nujenju pomoči.
57. Postopki, vzpostavljeni za upravljanje finančne pomoči prek neposrednih povratnih sredstev, ki se dodelijo državam udeleženkam, so se pokazali za koristne, saj prispevajo k polnjenju velike vrzeli. Hkrati obstaja vsesplošno strinjanje, da so postopki zapleteni in obremenjujoči ter bi jih bilo treba racionalizirati. Poleg tega bi morali biti prožnejši.
58. V vrednotenju so bili poudarjeni pomembni pomisleki, zaradi česar bi bilo treba nadalje raziskati različne ravni sofinanciranja prevoznih operacij glede na njihovo nujnost ali prednost pri zagotovitvi nekaterih virov pomoči ter izboljšati dostop do prevoznih sredstev/možnosti.

3.8. Projekti sodelovanja

59. Komisija je ta segment ovrednotila brez pomoči zunanjih ocenjevalcev. Svetovalcem ni bilo treba ovrednotiti projektov sodelovanja z zvezi s preprečevanjem in pripravljenostjo, zlasti ker anketa eSurvey in razgovori ne bi bili ustrezni za ta namen, saj posamezni rezultati niso podrobno znani širši skupini oseb.
60. Zdi se, da so projekti sodelovanja, ki se sofinancirajo iz finančnega instrumenta za civilno zaščito na področju preprečevanja in pripravljenosti, izpolnili zastavljene

¹⁸ Zlasti tako imenovane smernice „Oslo“ in „MCDA“.

¹⁹ Leta 2007 je bila vložena ena zahteva za financiranje prevoza v skupni vrednosti približno 0,03 milijona EUR. Skupna vrednost sofinanciranja prevoza v letih 2008 in 2009 je bila okoli 0,4 milijona EUR letno. Leta 2010 je znašala približno 6,6 milijona EUR (za 55 zahtev), leta 2011 pa se je doslej povečala na 10,8 milijona EUR (za 35 zahtev).

cilje. Na podlagi končanih projektov iz poziva iz leta 2007 so bile pripravljene številne zanimive smernice, konference in poročila. Zaradi preglednosti so končna poročila objavljena, posamezne dobre strani vsakega projekta pa je Komisija priznala s sprejetjem končnih poročil. Opaziti je mogoče tudi povečanje števila predlogov in projektov, ki so prejeli finančno pomoč v preteklih letih, kar načeloma pomeni, da še obstajajo potrebe, ki jim je treba zadostiti. Čeprav mnogih projektov ni mogoče oceniti s preprostimi finančnimi kazalniki, kot navadno velja tudi za raziskave in razvojne projekte, pa se za vsak projekt šteje, da koristno prispeva k evropskim prizadevanjem za preprečevanje in pripravljenost, in prav lahko se nenadoma zgodi, da se bo treba pri odzivanju na večje nesreče opreti na tako razvite projekte.

61. Komisija ugotavlja, da so projekti za preprečevanje in pripravljenost precej prispevali k številnim izboljšavam civilne zaščite EU in sistema obvladovanja nesreč ter da bi bilo treba tudi v prihodnosti ohraniti možnost financiranja.
62. Vendar se ob tem zastavlja vprašanje, ali lahko dodajanje posameznih *ad hoc* projektov, katerih dejanski cilji, ciljni upravičenci in končni rezultati so zelo raznovrstni, dovolj prispeva k doseganju osnovnih ciljev politike, če se ne pripravi splošen okvir politike, ki bi ga bilo mogoče uporabiti za določanje meril. Dajanje finančne podpore izboru nepovezanih projektov na podlagi zaporednih pozivov za predložitev predlogov najverjetneje ne more primerno nadomestiti okvira politik.
63. Položaj na področju pripravljenosti je nekoliko drugačen, saj se v okviru mehanizma podrobno obravnava to vprašanje. Toda tudi na tem področju je vprašanje splošnega okvira politike še vedno relevantno, kolikor se mehanizem osredotoča na akterje civilne zaščite v ožjem pomenu, medtem ko se pri pripravljenosti v okviru finančnega instrumenta za civilno zaščito upoštevajo tudi drugi upravičenci, kot so širša javnost ter splošni ukrepi za pripravljenost in ozaveščanje. Zagotavljanju boljše komplementarnosti projektov, minimalizaciji prekrivanja in povečanju vzdržnosti izidov projektov bi bilo treba nameniti več pozornosti.
64. Čeprav to presega obseg tega vrednotenja, bi bilo mogoče pozornost nameniti tudi proučitvi potenciala za možne sinergije z instrumenti programov in politik EU, s katerimi bi bilo mogoče podpreti nekatere vidike dejavnosti preprečevanja in pripravljenosti.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

65. Komisija ugotavlja, da so zaključki zunanjih ocenjevalcev na splošno pozitivni, saj priznavajo in poudarjajo uporabnost in relevantnost dejavnosti civilne zaščite EU v proučevanem obdobju. Zlasti se splošno priznava, da center za spremljanje in informiranje ponuja koristne storitve, ki jih države udeleženke lahko uporabijo pri reševalnih intervencijah civilne zaščite v EU in zunaj nje.
66. Komisija sprejema tudi pomisleke in zamisli glede mogočih izboljšav, ki so jih zainteresirane strani posredovale ocenjevalcem. Priprava zakonodajnih predlogov v letu 2011 ponuja priložnosti za obravnavo vseh relevantnih vprašanj. Poleg tega bo združitev enot civilne zaščite z generalnim direktoratom za humanitarno pomoč, kar je bilo odločeno v začetku leta 2010, skupaj z ustanovitvijo novega generalnega

direktorata za humanitarno pomoč in civilno zaščito²⁰ ustvarilo nove sinergije in komplementarnosti, zlasti z vidika operacij pomoči v tretjih državah.

67. Komisija je opazila tudi *ad hoc* naravo sedanjega odziva EU na nesreče in potrebo po prehodu na sistem, v katerem vnaprejšnje načrtovanje omogoča razpoložljivost ključnih sredstev za takojšnjo razmestitev. Načrtovanje operacij civilne zaščite EU se bo izboljšalo z razvojem referenčnih scenarijev, kartiranjem sredstev držav članic in pripravo kriznih načrtov, združevanjem sredstev držav članic, ki se prostovoljno vnaprej odredijo za operacije EU, s poenostavitvijo in okrepitevijo določb o pomoči s prevozom ter drugimi ukrepi iz sporočila o odzivu na nesreče iz oktobra 2010.
68. Tečajji usposabljanja so se izkazali za dragocene pri pripravi nacionalnih strokovnjakov na reševalne intervencije civilne zaščite, s čimer se je izboljšala splošna zmogljivost odzivanja mehanizma. Kljub temu je vrednotenje pokazalo tudi, da je nadaljnji razvoj ureditve usposabljanja omejen zaradi pomanjkanja splošnega okvira politike. Podobne ugotovitve so se nanašale na program vaj, ki je sicer prejel splošno podporo, oškodovalo pa ga je pomanjkanje splošnega okvira politike. Za učinkovitejše doseganje glavnega zastavljenega cilja, tj. izboljšanja operacij, bo treba razmisliti o pripravi skupne politike za usposabljanje in vaje.
69. Določbe o pomoči s prevozom so zdijo dodobra uveljavljene v mehanizmu, v zadnjih dveh letih pa je bilo mogoče opaziti tudi resnično obsežno uporabo združevanja sredstev in ureditev sofinanciranja, čeprav je bil ob tem izražen in sprejet tudi poziv k racionalizaciji postopkov. Poleg same poenostavitve pravil in upravnih postopkov je vrednotenje poudarilo pomembno pomisleke, zaradi česar bi bilo treba raziskati različne ravni sofinanciranja glede na nujnost ali prednost pri zagotovitvi nekaterih virov pomoči ter izboljšati dostop do prevoznih sredstev/možnosti.
70. Modularni pristop so države udeleženke sprejele z velikim zanimanjem in ga uspešno uporabljale, zato bi ga bilo treba še dopolnjevati, med drugim tudi s specializiranimi vajami in oblikovanjem standardnih operativnih postopkov.
71. Inovativne ureditve za okrepitev razpoložljivosti ključnih sredstev nujne pomoči, ki so se preizkušale prek pilotnih projektov in pripravljanih ukrepov, so se izkazale za uspešne in bi jih bilo treba uporabiti kot osnovo za nadaljnji razvoj. Zavedati pa se je treba, da so pilotni projekti in pripravljani ukrepi že po naravi časovno omejeni in ne morejo nadomestiti trajnejše politike in regulativnega okvira. Izkušnje pri oblikovanju in izvajanju teh projektov bodo osnova za pripravo pregleda relevantne zakonodaje v letu 2011.
72. Komisija ugotavlja, da sta evropsko sodelovanje in koordinacija na področju civilne zaščite precej napredovala, vendar ves potencial še ni izkoriščen. Pomembno področje, ki se ga akterji vse bolj zavedajo in ga priznavajo, je potreba po oblikovanju politike za področje preprečevanja nesreč in njihovega obvladovanja. Z okrepljenim okvirom politike EU za preprečevanje nesreč bi bilo mogoče obravnavati različne vidike preprečevanja na različnih področjih politik EU (okoljska, varnostna, zdravstvena in regionalna politika) in olajšati nadaljnje sodelovanje med državami udeleženkami.

²⁰ http://ec.europa.eu/echo/index_en.htm.

73. Komisija poziva Evropski parlament in Svet, naj upoštevata te ugotovitve vrednotenja.